

Pridiga za 6. povelikonočno nedeljo.

(Delovanje sv. Duha v apostolih in v sveti cerkvi; gov. F. R.)

„Kedar pride Tolažnik, kterega vam bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, kteri od Očeta izhaja, on bo pričal od mene; in tudi vi bote pričali!“ Jan. 15, 27.

V v o d.

Da bi svoje učence na svojo smert in umiranje pripravil, povedal jim je Jezus že prej, da bo moral terpeti in popisal jim je tudi vse okoljščine svojega terpljenja. Zdaj jim pové še to, kaj na nje čaka po njegovem vnebohodu, ko bojo oznanovali njegov nauk po svetu. In glejte! kakor učeniku, tako proti tudi njim učencem le hudo vojskovanje, preganjanje, terpljenje in grozna smert. Le kmalo kmalo je začelo to prerokovanje prav na drobno spolnovati se.

Že so Judi postavo naredili, da bojo vsakega, kdor bi Jezusa za obljubljenega mesija spoznal, iz sinagoge spodili in iz svoje družbe izobčili. Kaj toraj čaka še le tiste, kteri bojo Jezusa ne le samo za mesija spoznali, temoč ga še očitno in na glas začeli oznanjati ter njegov nauk povsod razširjati! Pa zveličar aposteljne svoje tolaži, on je opominja na samega sebe in na pomoč sv. Duha, tolažnika, kterega jim bode od Očeta poslal. „Ako vas svet sovraži in preganja, tedaj pomislite, da je mene že prej sovražil in preganjal“. Spomnite se tudi, jim je rekel, da hlapec ni več ko gospodar; ako so mene preganjali, bodo tudi vas! Vendar

v tej vojski ne bote ostali sami; sv. Duh, ki bom ga vam poslal, bo vam pomagal; on vas bo razsvetil, in z božjo milostjo in nebeško močjo napolnil.

In zares je storil sv. Duh čuda na prvih učencih Jezusovih, pa dela čudeže v sveti cerkvi še do današnjega dne. To, kar čudežno dela sv. Duh v aposteljskih in v sv. cerkvi Kristusovi, hočemo danes bolj na taujko premissljevati, naj se prepričamo, da je resnična kerš. vera in ima svoj začetek naša kat. cerkev od Boga. Sveti Duh naj razsveti naše serca, da bomo resnico prav spoznali.

Razlaga.

1. Kako majhna in nevidna je bila vendar sv. cerkev iz začetka! Dvanajst aposteljskov in nekaj učencev, nekaj pobožnih mož in žen, to je bila že vsa družba tistih, kateri so verovali v Jezusa, ko je v nebеса šel. Kdo bi bil takrat upal, da bode ta peščica ljudi narasla v ljudstvo, ki se najde po vsem znanem svetu? Kdo bi bil kaj takega pričakoval, ako premisli, kako malo da so bili aposteljski sposobni za tisto veliko nalogo, katero jim je zveličar izročil: namreč da razširjajo njegovo vero in ustanovljajo njegovo cerkev na svetu.

Sveto evangelje nam pové, da so bili aposteljski nevedni možje, boječí, počasne zastopnosti, čestilakomni, nagli in terdovratni. Še na den svojega vnebohoda očital jim je zveličar njih nevero in terdovratnost, da niso verjeli tistim, kateri so njega po vstajenji prvi vidili. — Peter je bil ribič, ki se na nobeno drugo reč ni zastopil, ko na svojo mrežo; do zdaj se je preživljal le samo z ribljenjem, ladjica na vodi je bila ves njegov svet. Drugi aposteljski in učenci so bili vsi nizkega in priprostega stanja, brez učenosti in znanja; kako boje toraj oznanovali besedo Gospodovo, in kako boje že tako močno popačeni svet spreobrnili? — „Vendar takošni so morali biti tisti možje, pravi sv. Krizostom, katerih se je Bog poslužiti hotel; takošni so morali biti tisti, po katerih je hotel sv. Duh učene tega sveta zmote, modrijane pa neumnosti prepričati“. Če bi aposteljski bili bogati, imenitni in visokoučeni možje, tedaj bi ljudi po svojem hogastvu, po svoji imenitnosti na se vlekli in sebi pridobili. Tedaj pa tudi od te strani ne bi imeli mi tako terdnega dokaza, kako mogočno da dela sv. Duh v kerš. cerkvi;

in tudi naglo razširjanje keršanstva ne bi bilo več tako očividno čudež božje pomoči. Pa tega na apostelnih vsega ni bilo najti.

2. Tako stojijo zdaj tukaj ubogi, neučeni in boječi ribiči; ves svet delijo takorekoč med seboj in podajo se eden na to, uni na drugo stran, da bi novo, človeškim strastem zoperno vero razširili in obličje zemlje ponovili. — Brez orožja, brez vojne, brez bogastva, še celo brez palice in torbe se podajo po svetu, da bi Judom zapirali sinagoge, paganom molike podirali, kristijanom križ postavljali, in zidali altarje za večno in nekervavo daritev svete maše!

Kakšen sad in kakošno napredovanje pa smejo upati pri delovanju svojem? To jim zveličar že prej naznanja rekoč: „Če bi vi bili od tega sveta, tedaj bi vas svet ko sebi enake ljubil; ker sem vas pa od sveta ločil, zatoraj vas svet sovraži“. Ako bi vi oznanovali kak nauk, ki se lahko zastopi in brez težave spolnuje, tedaj bi ga ljudi radi sprejeli, in vas ko prijatle svoje radi imeli. — Vendar aposteljni oznanjajo take verske resnice, katerih z lastno pametjo zapopasti ne moremo; oni oznanjajo nauke, ki človeškim strastem niso po volji, temoč še ravno nasproti. Svet je prevzet in častilakomen, oni pa učé: Bodite ponižni in krotki iz serca. Svet le sam sebe ljubi in rad si zbira bogastvo in kupe zlatá, oni pa oznanjajo glasno: Kdor ne zapusti vsega, kar mu je ljubo in drago, ta Kristusa ni vreden in ne pojde v nebeško kraljestvo. Svet je jezav, zbadljiv in rad se maščuje, hudo s hudim povrača, oni pa pravijo: Ljubite svoje sovražnike, storite dobro tistim, ki vas sovražijo, prosite za tiste, ki vas preganjajo. Svet je nečimurn, mehkužen in grehom vdan, oni pa kličejo dan na dan: Kdor samega sebe ne zatajuje, svoj križ na se ne vzame in za Kristusom ne hodi, tisti ne pojde v nebesa. Vsi aposteljni oznanjajo očitno, kar je zapisal sv. Pavl, da noben kurbár, noben nečistnik, noben lakomnik ne pride v nebeško kraljestvo. — Kaj zamorejo aposteljni pričakovati s takošnim naukom sredi spridenega sveta; ali bojo dosegli svoj visoki namen? Iz lastne moči gotovo ne; vendar sv. Duh, kateri je njih pamet razsvetil in njih voljo oserčil: sv. Duh, bo tudi še zdaj njih varna pomoč. Oni povzdignejo svoj glas in na tisoče se jih spreoberne; oni prehodijo dežele in povsod postavljajo kerš. družine; oni oznanjajo nauk resnice in kmalo se vzdiga po mestih in vaseh hvala in čast križanega zveličarja gor do nebes.

3. Pa ni kar tako lahko učencem Gospodovim razširjati njegov sveti nauk. Saj jim je zveličar napovedal, da jih bojo sovražili in preganjali; brez vojske ni zmage in brez terp-

ljenja mučeniške krone upati ni. Kakor besni so vzdignili se judovski in paganski služabniki pekla zoper Jezusov križ; kleli in zaničevali so njega, učence njegove pa preganjali in morili. Spomin na zveličarja bi radi popolnoma izbrisali iz zemlje, pa ni jim bilo mogoče.

Pervi so speli se vodniki judovske sinagoge zoper oznanovalce sv. križa, potem pa paganski duhovni, ki so se potegovali za svoje molike, in kmalo so začeli tudi rimski cesarji vzdigati svoje morivne orodja. Že je zapadel v Jeruzalemu sv. Štefan sovražnikom, ki so ga s kamnjem pobili; Jakob mlajši in starši oba sta že pričala s svojo kervjo za resnico vere Kristusove, povsod je bil strah in trepet: pa vendar še hujše preganjanje, prav burji enako, se je začelo še le v Rimu. Cesar Nero je prvi prijel za orožje in je zmajal cerkev Kristusovo, ko je pervaka med apostelnimi sv. Petra dal križati, sv. Pavla pa ob glavo djati. Za njim je divjalo jih še trinajst cesarjev zoper cerkev Kristusovo, in so močili svoj cesarski plajš v kervi brez števila umorjenih kristijanov, ki niso nič drugega zadolžili ko to, da se niso uklanjali državnim molikom, in da so križanega Jezusa za svojega Boga spoznali. Vsak dan le novih muk iznajde; dan na dan se postavljajo novi mučenci in spoznovavci na že otopljene poteze. In sicer tako hudogrozne so bile orodja, da so se jih strašili celó paganski morivci. Kjer se je prepočasno zdelo moriti posamne, tam so jih koj na sto in tisoče na enkrat pobili; kjer se jim zdé človeške moči premehke, tam hujskajo sestradano zverino na nje, naj jih podavi. Glejte! tako in temu enako se je divjalo celih tristo let le s kratkim prenehanjem zoper cerkev in njene služabnike. Število mučencev se je pa pomnožilo od tavžentih na milijone (14—16); rajše so dali življenje, ko da bi zatajili vero svojo v Jezusa.

4. Vendar kaj se je vsled temu zgodilo? ali se je križ Kristusov poderl? ali je keršanstvo bilo zbrisano iz sveta? O nikar ne; zmagala je sv. cerkev Jezusova, in keršanska vera se je čudnonaglo razširjala po svetu, čeravno je imela povsod nasprotnikov čez mero. Ze v prvih treh stoletjih se je keršanstvo tako razširilo, da ni ga bilo več znamenitega kraja na tedaj znanim svetu, kjer ne bi bilo nekaj prebivavcev tudi kristijanov vmes.

Da je to resnica, spričuje nam pismo, ki ga je pisal bitinski namestnik Plinij mlajši leta 103 do svojega cesarja; v njem očitno pové: V Aziji so svetišča bogov prazne, ker je napolnila keršanska vera ne le samo mesta, temuč tudi vasi. In Tertulijan, ki je živel ob preganjanji za cesarja Severa (192—211), on je pisal: Kri mu-

čencev je postala seme kristijanov; čim pogostejše se mi žetvi enako požanjemo, tim več nas je. Le vaše svetišča (o pagani!) pustimo vam prazne, vsi drugi kraji so s kristijani napolnjeni. Ravno tisto terdi okoli l. 400 tudi sv. Avguštin s prelepimi besedami, ko pravi: Ni godilo se drugači, ko da je iz zemlje, ki je bila s kervjo toliko mučencev omočena, bogata žetev prirasla. Tako je sveta cerkev zmagala vojskovaje se celih tri sto let. Modrijani in visokoučeni možje, napolnjeni s sv. Duhom so darovali se službi njeni. Kralji so zapustili sedeže svoje in se ponižali pred križanim zveličarjem, ter sprejeli so križ ko najlepši kinč v svojo krono. — In kdo je doprinesel to čudno naglo razširjanje kerš. vere in sv. cerkve? Kdo je razsvetil aposteljne, mučence in spoznovavce? Kdo je napolnil je s toliko serčnostjo, da so veseli prenašali sramoto in preganjanje zaradi imena božjega? Kdo je storil, da so sivolasni možje terdno ko mladenčji šli v ječo in smert; da so pogosto spodbujali mučitelje svoje, naj le hudo divjajo ž njimi? Kdo je dal serčnost nedolžnim devicam, da so veselejše stopale na mertvaški oder, ko druge na poroko pred oltar? Kdo je to storil? čigava čudnostno-skrivna moč je delala ž njimi? — To je bilo delo sv. Duha, ki je bil razlit v njih serca po Jezusu Kristusu. Njegov dih je vžigal v njih sercih plamen ljubezni do božje resnice; in ne moč svetá in ne peklá ognjena sila te ljubezni ni jim zadušila.

S k l e p.

Tukaj stojimo in gledamo, kako čudapolno da je delal sv. Duh v sv. cerkvi božji; pa kaj se iz njega učimo, kaj nam koristi vse to, kar smo zdaj premišljevali? — Najprej moramo spoznati, da vera, ktero so tako nezmožni učeniki v tako kratkem času po vsem svetu razširili, mora biti božja vera, ne pa človeško početje; da cerkev, ktera se je v tako neugodnem času, vkljub vsemu nasprotvanji tako daleč in tako naglo razširila, mora biti božja naprava, ne pa od slabih ljudi izmišljena naredba. Čuditi se moramo pa tudi božji modrosti, vsemogočnosti in dobrotljivosti, ktera je tako modro ustanovila cerkev, ter jo tako čudno ohranja in mogočno varuje.

Ni bilo časa, ob katerem sv. cerkev ni terpela preganjanja, bodi si od zunanjih ali od znotranjih sovražnikov. Tako ima tudi zdaj še mnogo mnogo nasprotnikov ne le med drugoverci, temoč še med lastnimi otroci; vsak zasramovavec natka Jezusovega je

sovražnik tudi cerkve njegove. Vendar kakor je do zdaj nepremagana in neomajena ostala, tako bode stala sv. cerkev do konca sveta, zakaj mi imamo neovergljivo obljubo našega zveličarja, da je peklenske vrata ne bojo premagale. Imamo pa tudi ravno tako gotovo upanje, da bodo vsi ljudje prišli do spoznanja edinoprave vere, in da bode kedaj le en sam pastir in ena čreda. Amen.

Pridiga za Binkešno nedeljo.

(Sv. Duh tudi še zdaj čudeže dela; gov. J. R.)

Učenik sveti Duh pa, kterega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in vas bo spominjal vsega, karkoli sem vam rekel. (Jan. 14, 36.)

V v o d.

Jezus je pred svojim odhodom iz tega sveta svojim učencem obljubil, da jim pošlje učenika, sv. Duha, kateri jih bo v vsem podučil, kar jim je vedeti treba. „Učenik, sveti Duh, kterega bo poslal Oče v mojem imenu, je djal, vas bo vse učil, in vas bo opomnil vsega, karkoli sem vam rekel“. Majhno pred svojim vnebohodom jim je Jezus tudi napovedal, kakošne znamenja in čuda bojo delali, kader bojo obljubljenega sv. Duha prejeli. „Za njimi, pravi, kateri bojo verovali, ali kar je eno, sv. Duha prejeli, pojdejo te znamenja: V mojem imenu bodo hudiče izganjali; nove jezike govorili; kače prijemali; in ako kaj strupenega pijejo, jim ne bo škodovalo; na bolnike bodo roke pokladali in bojo zdravi“. Kar je tukaj Jezus napovedal, se je do čerke izpolnilo, ne le nad aposteljni in Gospodovimi učenci binkešni praznik, temoč nad vsemi, kateri so sčasoma Jezusovo vero prevzeli, vsaj tako dolgo, dokler je bilo potrebno, to sveto vero z znamenji in čudeži razširjati in poterdovati. Ko je bil ta namen dosežen, to je sv. vera uterjena, so ti posebni darovi svetega Duha nebali, ker so po nauku sv. Pavla „znamenja in čudeži le za nevernike“. Vendar se po duhovnem še sedaj v kat. cerkvi godi, kar se je takrat po od sv.

Duha napolnjenih apostelnih in učencih telesno in vidno godilo. — To vam želim dans razjasniti, da se bote sami presoditi znali, ali ste in po kakošni meri ste sv. Duha prejeli? Tedaj rečem: Ako ste sv. Duha res prejeli, bote, kakor prvi verni 1. hudiče izganjali; 2. nove jezike govorili, 3. brez škode kače prijemali in strup pili; in 4. na bolnike roke pokladali in jih ozdravljali. — To se vam neverjetno zdi; pa le zvesto poslušajte razlaganje tega četrtega sadu sv. Duha, in sami se bote prepričali, da sv. Duh še zdaj po duhovno v sv. cerkvi dela, kar je nekdanj ob njenem začetku po telesu delal.

Razlaga.

1. Jezus je prišel na zemljo, razdjal kraljestvo hudiča in rešit naše duše iz njegove oblasti. Da ta svoj namen očitno razodene, izganjal je sam hudobne duhove iz obsedenih, to moč tudi svojim učencem dodelil in zmed znaminj, ktere bojo verni po prejetem sv. Duhu delali, to prvo postavil: V mojem imenu bojo hudiče izganjali.

Kako resnično se je ta Jezusova obluba spolnovala, najdemo več zgledov v apostoljskem djanji: „Veliko zmed Samarjanov, bere se med drugimi, je imelo hudobne duhove v sebi; pa berž, ko jim je Filip zapovedal iz njih iti, šli so iz njih z velikim vpitjem“. Dandanašnji ni slišati, da bi kdo resnično obseden bil, in vendar Jezusova obluba tudi nam velja: „V mojem imenu bote hudiče izganjali“. Tedaj moramo te besede v duhovnem pomenu vzeti, ne kakor bi zamogli hudiča iz telesa ljudi, ampak njegove dela iz duše pregnati. „Gotovo se hudič prežene, piše sv. Bernard, kader se greh iz duše izpodí“. Greh je tisti hudi duh, kteri telo in dušo, tedaj vsega človeka pohabi, od njega obsedeni pa so le na telesu mučeni. Verjami, da, ko se greha znebiš, storiš več znaminje, kakor bi bil hudiča izgnal. Prvo tudi več truda, kakor drugo prizadene. Hudiča preženeš, ako ime Jezusa Kristusa pobožno pokličeš; greha se znebiti je veliko hujši, zlasti če se je v duši že vkoreninil.

Kakorkoli velik čudež pa je, grehu se odpovedati, moramo ga vendar storiti, če smo sv. Duha prejeli, ali ga prejeti želimo. Sveti Duh ne gre v dušo z grehom ognušeno in ne prebiva v telesu, ki je grehu vdano. Le v tisto dušo se povabi, ki hudega

grešnega duha izžene; slabe priložnosti in hude navade zapusti; ki sovraži, kar On sovraži, in ljubi, kar On ljubi. „Ako me kdo ljubi, spolnoval bo moje besede; in moj Oče ga bo ljubil in k njemu bova s sv. Duhom prišla in pri njem prebivala“, govori Jezus v današnjem evangeliji.

Glejte, kolika sreča je naši duši prihranjena! Božje prebivališče, tempelj sv. Duha more biti! Le eno je potrebno. Božji duh in hudi duh ne moreta v eni duši bivati; tedaj vun z hudim duhom, da sv. Duh va-njo pride! Tako so delali prvi kristijani, da in ko so sv. Duha prejeli. Hudiče so izganjali ne le iz teles družih, temoč iz svoje lastne duše; vsi drugačni, boljši ljudje so bili; niso po svojih željah, temoč po božji volji živeli. Prav ta čudež njih spreobrnjenja je bil, nad katerim so neverniki bolj stermeli, kakor nad tem, da so izganjali hudega duha. Velik čudež se jim je zdel, da tisti, kateri so poprej ž njimi vred v malikovanji, v loterniji, požrečnosti in drugih grehah živeli, na enkrat kakor angeljci in služabniki edinopravega Boga živé. Veliko jih sodnji dan poreče: Gospod! v tvojem imenu smo hudiče izganjali. Odgovoril jim bo: Poberite se, jez vas ne poznam, ker iz sebe niste hudiča izgnali. O da bi se pač tudi nad nami ta čudež ponovil, in iz množega serca duh nečistosti, lakomnosti, napuha, požrečnosti, sovraštva in nevošljivosti in vsi hudi duhovi, katerih ime je legijon, po božjem Duhu, ki čiste serca išče in dela, izgnani bili; da bi se tudi nad nami spolnila Jezusova beseda: „Hudiče bojo izganjali“, ker bi se po tem tudi una njegova beseda vresničila: „Nove jezike bojo govorili“.

2. Zmed sadom, ki ga je sv. Duh binkeštni praznik in dostikrat poznej pri tistih obrodil, nad ktere je prišel, je dar jezikov prav čudovit. „Vsi so bili napolnjeni s sv. Duhom, in so jeli govoriti v mnogih jezikih, kakor jim je sv. Duh dal izgovarjati“. Bili so pa tisti čas ljudje vseh narodov v Jeruzalemu in vsak je slišal v domačem svojem jeziku govoriti učence. „Vsi so nad tem stermeli in se čudili rekoč: Ali niso vsi ti, ki govoré Galilejci, in kako mi slišimo vsak svoj jezik, v katerem smo rojeni“. To je lahko razumeti. Učenik njih jezikov je bil sv. Duh, torej je v podobi ogujenih jezikov va-nje prišel. Njih jeziki so bili od tega božjega učenika vodeni, torej so, kar poprej nikoli, govoriti znali.

Ta sv. Duh je tudi naš učenik in tudi nas nove jezike govoriti uči, ne tako, kakor so aposteljni o binkeštih govorili, ampak tako, kakor naša cerkev povê: „Staro naj neha, vse naj se prenovi, serca, besede in dela“. Kakor sv. Duh v tistem, kateri ga

prejme, novo serce vstvari, da svoje misli in djanje spreoberne, tako mu da tudi drugi jezik, da stari jezik v novega spremeni.

Ako si doslej govoril jezik napuha in prevzetnosti, kakor nekdanj zaverženi angel, kateri se je zoper Boga spuntal rekoč: Jes nočem Bogu služiti; glej ti daje sv. Duh nov jezik, jezik ponižnosti in pokorščine, da spoznaš svoj nič in vso čast tistemu prepustiš, kteremu gre, in ta je sam Bog.

Ako si dosibmal govoril jezik laži in hinavstva, kterega je kača v raju z našimi prvimi starši govorila, in djala: „Ne bota umerla, ampak bosta bogova“; ti ponuja sv. Duh nov jezik, jezik resnice in odkritoserčnosti, ki sovraži vsako laž, da boš kdaj prištet božjim izvoljenim, v kterih ustih ni nobena laž najdena bila.

Ako si doslej govoril jezik opravljivosti in obrekovanja, kateri je le strupenemu sovražniku človeškega rodu lasten, kateri je v sv. pismu „lažnik od začetka in oče laži“ imenovan, in „ki je tožnik naših bratov, kateri jih noč in dan obdolžuje“; ti daje sv. Duh nov jezik, jezik ljubezni, ki nikogar ne sodi in pogublja, da sam sojen in pogubljen ne bo; ki slabosti bližnjega zakriva, ne odkriva in izgovarja, kader jih zakriti ne more.

Ako si jezik zapeljivosti in pohujšanja govoril, jezik nesramnih besed, ktere lepo zaderžanje pačijo, in kakor rak nedolžne serca vseprek razjedajo, ti daje sv. Duh jezik spodobnosti in sramožljivost, kateri se vsake napačne besede varuje, da „slabega ne pohujša“.

Ako si govoril jezik preklinjevanja in rotenja, kar je jezik pekla in hudičev, kateri vekomaj Boga preklinjajo in človeka roté: ti daje sv. Duh jezik krotkosti, kateri tudi v križih in nadlogah kakor Job Boga časti in s Kristusom za sovražnike moli.

Glejte, ljubi kristijani, take jezike deli sv. Duh tudi zdaj tistim, kateri so tako srečni, da ga prejemejo. Ta čudež ni manji, temoč več, kakor čudež jezikov, ki ga je nad aposteljni storil. Zakaj po besedah sv. Jakoba je zmed vseh udov nar težej jezik prav voditi. „Divjo zverino zamoremo, jezika noben človek ne more vkrotiti“. Kar noben človek, to zamore sv. Duh; on zdravi napake našega jezika in nam kakor novo serce, tudi nov jezik dodeli, „da prav govorimo“, govorimo kar je resnično in dobro; kar je k božji časti in zveličanji našega bližnjega. O prosimo ga prav goreče, da ta čudež tudi nad nami ponovi. Ponovil ga pa bo, ker je Jezus obljubil; pa ne le tega, tudi tretje znamnje je

obljubil, kateri sv. Duha prejmejo: „brez škode bojo kače prijekali in strup pili“.

3. Ko se je barka, v kateri se je sv. Pavl v Rim peljal, na morju razbila, noben ni vtonil, kakor jim je Pavl naprej povedal, temoč vsi so srečno na otok Malta priplavali. Otočani so jim bili prav priljudni ljudje; hitro so velik ogenj napravili in ž njim premočenim in prezebljenim močno vstregli. Ko je pa tudi Pavl hoste zgrabil in na ogenj vergel, pognal se je gad zavoljo vročine kviško in se mu okoli roke ovil. Otočanje ko to vidijo, reko med seboj: „Ubijavec mora biti ta človek, ki ga maščevanje ne pusti živeti, ko je že morju odšel“. Vsi so mislili, zdaj bo otekel, se zgrudil in umerl. Pa goljufali so se v svoji sodbi. Zakaj miren in neprestrašen otrese Pavl strupeno žival v ogenj in celo nič mu ni bilo. Spolnilo se je nad njim, kar je Jezus svojim vernim obljubil: „Kače bojo prejemali in ne bo jim škodovalo“. Sv. Janezu aposteljnu so kozarec ostrupljenega vina na mizo postavili in ž njim mislili ob življenje pripraviti. Sv. Janez pa stori sv. križ nad kozarcem, in kozarec se razpade in velik gad iz njega prileze. Tacih zgledov najdemo več v popisih življenja svetnikov. Taki zgledi morajo v nas obuditi zaupanje v pomoč tistega, kateri nam je sv. Duha obljubil; po njem nas rešit iz vseh stisk in nevarnost. Nam se sicer ni veliko bati treba kajjega pika in strupenega pitja; so pa kače, ktere so nevarniše naši duši, kakor gadje telesu; je strup, ki telo in dušo, oboje kmalo umori.

Saj veste, kaj mislim, in če veste, poslušajte sv. Janeza, ki v skrivnem razodenji tako piše: „Vidil sem ženo sedeti na zveri, ktera je imela sedem glav in kozarec poln gnjusobe v roci, s katerim je prebivavcem zemlje napijala“. Ta žena je svet, kateri, kakor ravno ta apostelj pravi, „v hudobiji tiči“; in kozarec, s katerim je prebivavcem zemlje napijala, so grehi, h katerim jih vabi, namreč „poželjivost oči“, „poželjivost mesa“ in „napuh življenja“. To je tista strupena pijača, ktero nam svet ponuja; to so tisti gadji piki, katerih se bojimo. Tega lovi loternija v svoje mreže, katerih dostikrat poprej človek ne vidi, kakor kader je že kakor tič va-nje zabredel. Tega lakomnost s svetlobo zlata in srebra in njegove misli v posvetno tako zavleče, da nebes pozabi in za časen dobiček večne dobrote zamenja. Tega zmoti napuh, da dere za dimom prazne časti, in umerljivim ljudem dopasti, se božjemu dopadanji in miru svoje vesti odpové.

Vsak zmed nas mora pač s sv. Pavlom zdihovati: „O jes nesrečen človek! kdo me bo rešil od umerljivega telesa“, od toliko skušnjav in nevarnost mojega zveličanja? Ž njim si smemo od-

govoriti: „Gnada našega gospoda Jezusa Kristusa, ki nam je po sv. Duhu vlita“. „Kader pa sv. Duh pride, nas zagotovi Jezus, katerega bo Oče v mojem imenu poslal, ta vas bo vse učil“. On vam bo pamet razsvetil, da bote poznali nevarnosti svoje duše; voljo podpiral, da bote skušnjave v greh premagali; in ne pek-lenska, ne človeška kača, ne sladka pijača greha, ne grenek kelh terpljenja vam ne bo škodoval. „Po gadih in baziliskih bote hodili, leve in drakone taptali in nobene škode terpeli“. Tudi kar je škodljivega, vam bo koristilo; „zakaj tistim vse k dobremu tekne, ki Boga ljubijo, in so od njega ljubljene, ali kar je eno, ki so sv. Duha, ki je zastava božje ljubezni prejeli. Iz tega posnamem čertito in zadnje znamenje, ki ga je Jezus svojim vernim obljubil: „Na bolnike bojo roke pokladali in jih ozdravili“.

4. Komaj so učenci binkešno nedeljo sv. Duha v podobi gorečih jezikov prejeli, zasvetil se je tudi ogenj ljubezni, ki je njih serce vnel od zunej, jim ves strah prepodil, in jih gnal med svet, med ljudi, podeliti tudi drugim od sv. Duha prejete dobrote. Kakor poprej njih božji mojster so šli tudi oni, so povsod dobrote skazovali, nevedne učili, zmotene zavračevali, bolnike ozdravljali, grešnike spreobračali — „so vse vsem postali. Vse to je delal v njih in po njih en in ravno tisti sv. Duh“.

Ali nismo tudi mi sv. Duha, Duha ljubezni prejeli, zakaj pa ne delamo čudežev ljubezni? zakaj ne pomagamo, kjer bi lahko in mogli pomagati? Res je, da ne moremo, kakor aposteljni, pokladati roke in tako slepim dati viditi, gluhim slišati, mutastim govoriti, hromim hoditi, bolnike ozdraviti in mertve oživiti. Ali pa ljubezen ne more še družih čudežev delati, kakor zdaj imenovane? Ali ne moremo svojih rok iztegniti, svojih nog vzdigniti, svojega jezika obrniti, da skazemo bližnjemu dela ljubezni. Saj je toliko lačnih, katere bi lahko nasitili, toliko žejnih, katere bi lahko napojili, toliko razterganih, katere bi obleči, toliko popotnih, katere bi pod streho vzeti zamogli. Tukej potrebuje kdo nauka, tukej kdo tolažbe, tukej kdo posvarjenja, vsi pa naše priprošnje pri Bogu. Tukej v tej hiši se shajajo pohujšljivi ljudje, posvari gospodarja, če ne pomaga, povej gosposki. V tej hiši se noč in dan kavsajo in razsajajo, skušaj jih pomiriti. V tej hiši domač sin ali blapec, hči ali dekla, morebiti vdovec ali vdova v pregrešni prijaznosti živi, razdvoji jih sam, ali naznani takim, ki večjo oblast nad njimi imajo. Oh! če živinče na poti pade, so vseh rok pripravljene vzdigniti ga; če pa človek globoko v blato greha zabrede, nikogar ni, da bi se ga usmilil in ga iz brezna potegnil!

Oh! kje je tista sveta ljubezen, ki jo je sv. Duh v srcu vernih vžgal? Zastonj je iščemo v visokih hišah mogočnih, zastonj v leseni bajtici pod slamnato streho; pregnala jo je lastna ljubezen, „ki išče le svojega, ne pa tega, kar je Kristusovo“. Potrebno je, da se ta sveta ljubezen spet v nas poverne, in naše ledenomerzle serca z nebeškim ognjem vnovič ogreje.

S k l e p.

To, ljubi kristijani, mora naša poglavitna prošnja biti, katero današnji binkeštni praznik pred Gospod Boga pošlimo, da namreč sv. Duh, kateri je serca učencev s svojo gnado razsvetlil in ogrel, tudi nad nami ta čudež ponovi. Potlej se bojo znamenja tiste nad nami in po nas godile, ktere je Jezus vsem obljubil, kateri va-nj verujejo.

Od sv. Duha navdahnjeni bomo hudiče izganjali, ne iz telesa, ampak iz duše; od sv. Duha podučeni bomo nove jezike govorili, govorili, kar je spodobnega, pametnega, koristnega in keršanskega; od sv. Duha zavarovani bomo brez škode kače prijemali, in strup pili, to je, bomo v sredi popačenega sveta nepopačeni ostali, bomo varni v vseh nevarnostih, in v vseh stiskah potolaženi. — Od sv. Duha omečeni bomo na bolnike roke pokladali in jih ozdravljali, to je, bomo pomagali, kjer moremo, kjer pa ne moremo pomagati, bomo tolažili, za nje pri Rogu in dobrih ljudeh pomoči prosili, — in tako bomo posnemali sv. Duha, ktereга Jezus tolažnika in poterdnika imenuje in po smrti nebeške tolažbe in večnega veselja deležni postali. Amen.

Pridiga za binkoštni pondeljek.

(Lepota gnade Božje; gov. M. T.)

„Ko je Peter še govoril te besede, je sv. Duh padel na vse, ki so besedo poslušali“. (Dj. ap. 10, 44.)

V v o d.

Prečudna je milost in dobrota treh Božjih peršon do revnega človeka. Bog Oče ga vstvari po svoji podobi, ga obdaruje pred vsemi družimi stvarmi, in ga nameni v nebesih ž njim vred kraljevati. Ko mu pa človek spet nezvest postane, ne zaverže ga dobri Oče, ampak mu skaže še večjo ljubezen, in pošlje svojega Sinu, svet odrešit. „Tako je namreč Bog svet ljubil, govori Jezus, da je dal svojega Sina, da, kdorkoli vanj veruje, ne bo pogubljen, temuč ima večno življenje“. In ko ta Sin pride od Očeta, ni mu za srečo in zveličanje Adamovih otrok noben trud pretežaven, in da bi ga odrešil, dá se zanj v kervavi dar nebeškemu Očetu in pokaže s svojo sramotno smertjo na križu, kako popolnoma da ga ljubi. Pa tudi po smerti še ne neha, zanj skrbeti; temuč, ko odide v oblaci, pošlje jim od Očeta svojega sv. Duha, da bi ljudi k novemu življenju obudil, jim svojo gnado delil in ž njo pri njih ostal do konca sveta. In ravno te praznike obhajamo spomin, kako je sv. Duh aposteljne obdaroval, in kako je poznejše napolnil tudi druge, ki so Petrovo besedo poslušali. Zdaj je bilo spolnjeno prerokovanje, da bo Gospod poslal svojega Duha in bo ponovljeno obličje zemlje. Zdaj raste iz razvalin Judovske shodnice novo, sveto mesto, keršanska cerkev, katero sv. Duh vlada skozi vse čase.

Ako tedaj pomislimo neskončno gnado, katero je keršanska cerkev z aposteljni vred prejela, moramo pač v ponižnosti in hvalečnosti s kraljevim prerokom reči: „O Gospod! kaj je človek, da

se ga spominjaš, ali sin človekov, da ga obiščeš?" Pa ne le aposteljnomo in sv. cerkvi je dan, ampak tudi v naše serca je razlit ravno tisti sv. Duh. Že precej pri sv. kerstu obleče našo dušo v svatovsko oblačilo gnade Božje, memo katerega daru nam nebesa same nič lepšega, nič imenitnejšega in nič višjega dati ne morejo. Da bote pa spoznali, koliko dobrega nam iz posvečujoče gnade Božje izvira, in da bote ta neprecenljivi zaklad sv. Duha zvesto varovali, vam hočem danes od posvečujoče gnade Božje kaj več govoriti in pokazati, kako imenitna da je posvečujoča gnada božja. — Ti pa, duh resnice in nebeškega razsvitljenja, daj nam, te prosimo, k temu premišljevanju svojo pomoč! —

Razlaga.

„Ljubezen, to je: gnada Božja, je razlita po sv. Duhu v naših sercih, kateri nam je dan, govori sv. Pavl, in od te pravi sv. Bonaventura: „Posvečujoča gnada Božja je prvi in nar imenitnejši dar med vsemi darovi, ki od Boga pridejo“. In res je ni na svetu stvari, ki bi toliko vrednost imela, kakor gnada Božja. Ona

a) podeli naši duši prečudno lepoto. Sv. vera nas uči, da posvečujoča gnada Božja človeško dušo Božje natore deležno stori. Sv. Peter namreč pravi: „Vsa njegova Božja moč, ktera življenju in pobožnosti služi, nam je dana po Jezusu, po katerem nam je nar večje in nar imenitnejše obljube storil, da bi vi Božje natore deležni postali“. Ako pa človeška duša s posvečujočo gnado Božjo celo Božje natore nekoliko deležna postane, kolika lepota mora biti v njej, od ktere zamoremo na svetu le v slabih podobah govoriti. Kajne lepo je gledati, kedar se pomladanski čas vsa natora v novo življenje zbudi; kedar se hoste z novim zelenjem oblačijo, in sadne drevesa po vertih lepo cvetě; kedar žitne polja in vinske gorice začnejo odganjati, in zarod duhtečih rož po vertih in travnikih človeško oko razveseljuje. Lepo je gledati neštevilno kardelo svetlih zvezd, ki nam na ponočnem nebu veselo miglajo, in nas od nebesa doli prijazno pozdravljajo. Lepo je gledati srebarno luno, ki na jasnem nebu od vzhoda do zahoda veličastno plava, in človeško dušo milo vabi, premišljevati v ponočni, praznični tihoti nebeške reči. Lepo je gledati rumeno, zlato solnce, kedar zgodaj na jutro izza gor prisije, in s svojimi žarki hribe in doline zlati. Lepo je gledati kraljeve poslopja, kjer se vse od zlata in srebra, od dražih kamnov in biserov prečudno

blišči. — Pa kaj so vse te lepote proti duši, ki je v gnadi Božji? Nič več, kakor goreča svetilnica proti solncu, ker sam nebeški Oče jo pozdravlja z besedami visoke pesmi: „Kako lepa si, prijateljica moja!“ — Kdo zamore tisto lepoto in tisto slavo zapopasti, katero Kristus vživa ob desnici svojega Očeta? Angeli in svetniki se ga nagledati ne morejo. Duša v gnadi Božji pa je po besedah sv. Pavla njemu enaka.

Današnje dni komu je mar za to lepoto? O koliko se gleda na telesno, minljivo in strohljivo lepoto, ki od danes do jutri terpi; — kako malo pa se gleda na lepoto duše, ki bo vekomaj cvetela in je lepota, da je nobena druga ne prekosi. O iščimo, kristjani! lepote od znotraj, — zakaj notranja lepota je kruna Sionske hčere! —

b) Posvečujoča gnada Božja človeško dušo k nar viši časti in imenitnosti povzdigne. Kaj ne, veliko čast in imenitnost vživa kralj ali cesar od svojih podložnih. Vse mu je pokorno, vse se mu priklanja, vse ga časti. Kar je luna med zvezdami, to je kralj ali cesar med družimi imenitnimi služabniki. Ali vsa ta čast in visokost posvetnega kralja je slaba senca tiste časti in imenitnosti, ki jo posvečujoča gnada Božja dodeli človeški duši. Zakaj kdor ima posvečujočo gnado Božjo, ta ni otrok pozemeljskega, ampak otrok nebeškega kralja; on je v rodu z angelji in svetniki, in je zapisan v bukvah večnega življenja med izvoljene prijatle Božje. Duša, ki je v švatoevskem oblačilu gnade Božje, je nevesta kraljevega ženina Jezusa, kteremu je v nar svetejši, nar slajši ljubezni zaročena za vselej. — Poglej tedaj časti, ki je svet ne premore! Kolika tolažba za vse ponižane na svetu, če so le v gnadi Božji!

Ti si morebiti vbog, reven blavec na kmetih, ali si za zadnjo deklo pri hiši, ali si samo reven pastir, ki te nobeden ne čišla. — Tare te uboštvo in velika revščina, kosček črnega kruba je tvoj živež, voda tvoja pijača, ptuja bajta in slama tvoje prebivališče, stergana obleka tvoja odeja. Ti živiš na tem svetu malo poznan, te nobeden v čišlih nima. Boš mar za tega voljo žalosten in maloserčen? — Zakaj? saj, če si v gnadi Božji, si zadosti lep in imeniten, bogat in premožen v Božjih očeh. Počakaj, da visokost in imenitnost tega sveta mine, in vidil boš, da tisti, ki se povišuje, bo ponižan, in ki se ponižuje, bo povišan. Tebi potem veljajo besede Kristusove: „Ne bojte se majhino kardelo, ker vašemu nebeškemu Očetu je dopadlo, dati vam kraljestvo“. Tolaži se s tem, da nebeški Oče na te misli, da Njegovo oko z dopadanjem na te gleda, da so angelji in svetniki tvoji bratje, prijatli in to-

varši, ki te spremljajo po tvojih potih in za te darujejo svoje molitve. Prizadevaj si toraj, bodi si reven ali visok, da posnemaš kraljico Estero. Bila je tudi po telesu lepa, na umu modra in zvedena, bila je bogata in od kralja posebno ljubljena. Ali vsa ta lepota jej ni bila toliko pri sercu, ne čast, ne bogastvo, ne bliščeča zlata krona, kakor dopadenje Božje, za katero je k svojemu Bogu molila, rekoč: „Ti dobro veš, o Bog, da se tvoja dekla nikoli ni razveselila, razun v tebi, o Gospod!“ S tem je hotla reči: Vsa moja posvetna sreča mi nič pravega veselja ne da. Moje edino veselje je to, da si ti, o Bog! moj ljubi oče, in jaz tvoja ljuba hči. Bolj sem srečna, da imam tvojo gnado in tvojo ljubezen, kakor pa zavoljo vse kraljeve časti in mogočnosti.

c) Posvečujoča gnada Božja stori, da se z Bogom sklenemo, in da je sam Bog naš prijatelj. Že pri sv. kerstu, ko smo posvečujočo gnado Božjo prejeli, postali smo udje telesa Kristusovega, in On je naša glava. V Kristusu živimo in dihamo, ali prav za prav, kakor govori apostelj, ne živimo več mi, ampak Kristus živi v nas. In Jezus sam pravi: „Kteri mene ljubi, tistega bom tudi jaz ljubil, in tudi Oče moj ga bo ljubil, in jez in Oče bova prišla in pri njem prebivala“. Tako smo tedaj z Očetom, Sinom in sv. Duhom sklenjeni, kedar smo v gnadi Božji; toraj njegovi prijatli. Sv. Duh pa govori: „Kdor najde zvestega prijatla, našel je zaklad; zvestim prijatlom se ne da nič primeriti — zvest prijatelj je zdravilo, ki življenje podeli“. —

Si toraj v gnadi Božji in tedaj njegov prijatelj, če je žalostno tvoje serce, priteci k Bogu; on ti bo solze obrisal iz tvojih oči, on te bo potolažil. Te tlačijo mnogoteri križi, in stiskajo velike težave, priteci k Bogu, on te bo pokrepčal in ti pomagal, tvoje križe voljno nositi, ali ti jih bo čisto odložil, kedar bo za dobro spoznal.

Če se znajdeš v sredi zapeljivega sveta in te slabi zgledi razujzdancev v greh napeljujejo, ali te skušnjave obdajajo, kader si peklenski sovražnik sam na vso moč prizadeva, te ob gnado in ljubezen Božjo pripraviti; o ne mudi se predolgo, berž se zateci k svojemu Bogu! On te bo poterdil zoper vse nevarnosti, odgnal sovražnike tvoje duše, in v beg zapodil peklenskega satana; njegova roka te bo vodila, njegova milost te branila, njegova pomoč te varovala, da ne padeš in se ne pogubiš.

Otroci tega sveta se večkrat čudijo, da je nekteri človek v velikem terpljenji, pa tako poterpežljiv; v krivičnem preganjanji, pa tako miren in ydan; v pomanjkanji in siromaštvu, pa vendar tako zadovoljen; v velikih nevarnostih in priložnostih do greha, pa

vendar v dobrem stanovitven; v velikih stiskah, pa vendar ves miren in vesel. Otrok tega sveta, se vé, da ne ume, da ima ta človek dobrega, zvestega, mogočnega prijatla na strani, ki ga v sili podpira, v žalosti tolaži, na potih spremlja in varuje, da se mu kaj žalega ne zgodi. In tako se zgodi, da pravični po besedah sv. Pavla vse zamore v tem, ki ga okrepuje. Kar se mu zopernega primeri, ve, da je to pripustil čeznj priti tisti, ki ga svojega Očeta sme imenovati, in zato reče: Ljubi moj oče! vem, da me ljubiš in mi dobro želiš, in da se brez tvoje volje nič ne zgodi. — Tebe ljubim tudi jaz, ter se v življenji in v smerti popolnoma tebi izročim! — Kdo more tedaj zapopasti srečo tiste duše, ki se v gnadi in prijetnosti Božji znajde!

d) Posvečujoča gnada Božja nas pa tudi silno obogati. Ona nas stori neskončnega zasluženja Marije Device, vseh svetnikov in svetnic deležne; nas deležne stori vsega dobrega, lepega in svetega, kar se po celem svetu godi, po vsi katoliški cerkvi opravlja. Posvečujoča gnada Božja nam dá zasluženje za nebesa. — Kristus pravi: „Jaz sem vinska terta in vi mladike; kdor ostane v meni in jaz v njem, obrodi veliko sadu“. — Kakor je pa mladika z mladiko v zvezi, ravno tako je duša v zvezi z angelci in svetniki, če je v gnadi Božji. Trud in delo apostelnov, terpljenje in kri mučencev, lepo in deviško življenje čistih devic in svetih mladenčev, molitve, posti in spokorne dela puščavnikov; — vse to je tudi naše, če smo v gnadi Božji.

Pa tudi vsega dobrega, kar se še zmiraj po katoliški cerkvi godi, deležni postanemo. Vsaka molitev, ki se pobožno opravlja, vsak post, ki se prav derži; vsaka miloščina, ki se ubozim poda; vsak dar sv. maše, vsako dobro delo, ki se po vsem keršanskem svetu opravlja; — vse to obogati našo dušo za večno življenje.

Gnada božja pa tudi posveti vse naše misli, naše želje, naše besede in vse naše djanje. Vsako še takó malo vredno delo, ki ga v gnadi Božji in iz ljubezni do Boga opravimo, vredno je večnega veselja. Kupica merzle vode, ki jo bližnjemu iz dobrega serca podamo, ne bo brez plačila ostala. — Vsaka prijazna, lepa beseda, ki jo izgovorimo, zapisana je v bukve večnega življenja. Vsako pobožno opravljeno molitev nesó angeli pred Božji sedež. Vsaka dušna ali telesna težava, vsak križ, ki ga na tihem voljno poterpimo, je nov zlahten kamen, ki se bo v naši nebeški kroni svetil. Vsaka stopinja, ki jo v gnadi Božji storimo, je za nas stopinja bližej nebes.

Povejte tedaj, ali imamo na svetu bogastvo ali zaklad, ki bi se dal z zakladom posvečujoče gnade Božje meriti? Ali ni več vredna, kakor krone in sedeži, kraljestva in cesarstva, vse zlato in srebro sveta?

S k l e p.

O ne bodimo toraj tako zanikerni, da bi ta zaklad, enaki Ezavu, ki je vse pravice pervorojenstva prodal za malovredno jed, prodali za kratko, minljivo veselje, za prazno, nečimerno čast ali dopadenje tega sveta! Če smo bili pa tako nesrečni, da smo ta zaklad že zapravili, iščimo ga še v zakramentu sv. pokore. Če je svatovsko belo oblačilo omadeževano, da nebeškemu ženinu več ne dopademo, poprimimo za višnjevo oblačilo pokore. On, ki je dobro delo v nas začel, dokončal ga bo tudi. — On, ki nam je dal, dobro hoteti, dal nam tudi bo dobro spolnovati. Le iz globočine svojega serca zdihnimo: Ti duh resnice! razsvitluj našo pamet; duh moči! poterdi našo slabo omahljivo voljo; duh serčnosti! daj se nam srečno vojskovati, in kdaj po smerti doseči krono pravičnosti! Amen.

Pridiga za 1. pobinkoštno nedeljo ali na praznik presv. Trojice.

(Kako sv. Trojico čestiti? Gov. L. F.)

„Jezus je rekel svojim učencem: Pojdite, učite vse narode, in kerščujte jih v imenu Boga, Očeta in Sina in sv. Duha“. Mat. 28, 19.

V v o d.

Tri reči imamo dans, ktere so vsega vredne: 1. nar višo in nar imenitnejšo skrivnost keršanske vere, praznik presv. Trojice, 2. kvaterno nedeljo, ki jo dans obhajamo 3. in današnje nedeljno evangelje. Razlagati in premišljevat drugo in tretjo reč hočemo

pustiti za drug čas, in ostati pri prvi in nar večji skrivnosti presv. Trojice, jaz menim to skrivnost, kateri angelji in vsi zveličani duhovi prepevajo svet, svet, svet je Gospod Bog Sabaoth, s katero končamo tudi mi naše molitve, kedar pravimo: „Čast bodi Bogu Očetu in Sinu in sv. Duhu“. Na tej visoki in nezapopadljivi skrivnosti sloni cela kerš. vera, ona je podlaga naše vere, upanja in ljubezni. „Trije so, pravi sv. Janez, kateri pričajo Oče, beseda (Sin) in sv. Duh.“

Alj, ah! veliko previsoka in preimenitna je ta skrivnost, da bi se mogel jaz upati, jo vam razložiti, ker noben živ jezik ne more izreči, nobena beseda ne popisati te visoke vse časti vredne skrivnosti; zatorej že sv. Bernard pravi: „Kdor bi hotel tej skrivnosti do dna priti, bi delal prederzno, kdor to skrivnost vernje, dela pobožno; po tej skrivnosti živeti je večno življenje in zveličanje“; in sv. apostel Pavl izkličje v današnjem berilu: „O visokost bogastva, božje modrosti in znanja, kako nezapopadljive so njegove sodbe in neizvedene njegove poti.“ To skrivnost prav živo umeti nobenemu živemu ni dano. Pa nekaj ne morem in ne smem o tej priložnosti opustiti: Vas moram opomniti, presv. Trojico prav častiti.

Kako pa mi zamoremo presv. Trojico v djanju čestiti in k česti pripomagati? hočem vam dans razložiti. V imenu trojedinega Boga hočem začeti: Keršanske duše, poslušajte me!

Razlaga.

Ljube keršanske duše! iz danšnjega evangelja veste, kako je Jezus pred svojim odhodom iz tega sveta naročil: „Pojdite po vsem svetu, in učite vse narode, in kerščunjte jih v imenu Boga Očeta, in Sina in sv. Duha.“ S tim, moji ljubi! da bode Bog vsem ljudem znan, in da vsi njega spoznajo, se Bogu nar večja čest godi, v tem je pa tudi naša narveča sreča in bogastvo. Veliko veljajo bogatini na svetu, njim se odkrivajo in priklanajo, pa ne toliko njim, marveč njihovemu premoženju. Alj premoženje zgine, kakor pena na vodi, s premoženjem mine tudi njih veljava in čest. Bogastvo pod soncem stanovitne sreče ne da. Visoko česčeni so učeni možje, v zlate bukve jih zapišejo, v kamen zarisajo njih spomin. Pa vsa posvetna učenost brez spoznanja božjega je temni luči podobna. Veter pihne, luč vgasne in v črni zemlji človeka pusti.

Le eno samo je človeku pred vsem potrebno, više od bogastva in učenosti: Boga prav spoznati, njemu lepo služiti in zveličanemu biti. Eni duši v nebesa pomagati pred Bogom več velja, kakor si celi svet z orožjem pridobiti; zakaj ena neumerjoča duša pred Bogom več vrednosti ima, kakor vsa zemlja, mesec, zvezde; za njo je Jezus terpel, nikar pa za vidljivi, stvarjeni svet.

Vidite ljubi! ravno zategadel, ker človeška duša toliko vrednost in eno neumerjočo dušo rešiti in k Bogu pripeljati toliko zasluženja ima: je tudi Jezus zapovedal učencem: „Pojdite, po celem svetu... Hitro, kakor jim je Jezus vokal, so se razšli na vse strani. Za njimi so prišli drugi serčni apostoljski možje, kateri so začeto delo naprej peljali in po Jezusovem ukazu in v apostoljskem duhu ljudstva učili in kerščevali. Večne časti in naše hvale vredni so sv. Mohor, sv. Rupert, sv. Modest, sv. Virgil, sv. Ciril in Metod, ki so v naše kraje prinesli nebeški dar sv. vere, in kedar koli greste na pot k Mariji Devici v Gospo sveto (M. Saal), o ne pozabite nikoli na grobu sv. škofa Modesta s priserčno molitvijo zahvaliti se. Po Kristusovem ukazenju je šel sv. Frančišek Ksaveri v juterno zamorje, daleč daleč po morju, je prehodil peš 3 kraljestva in je z lastno roko kerstil čez en milijon zamorcev. Za njim so hodili in še hodijo serčni misijonarji duše za nebesa pripravljati in presv. Trojico v djanju čestiti, in tudi druge pridobiti; naj čestijo presv. Trojico. Kako lepo se širi kerš. vera po prostornih Amerikanskih gorah in planjavah. Kjer je pred 50 letmi le ena sama škofija bila, in nobene lepe cerkve, tam imajo zdaj veliko škofov in okolj 600 lepih cerkev, blizo 2 milijona pravovernih kristijanov. S tem se presv. Trojici narveča čast godi. Kjer je pred divja zverina rjula, zdaj mili zvonovi Bogu in presv. Trojici čast pojó; kjer so se pred divjaki po goščavah klatili, in zmirej v vojski živeli, tam kristijani zdaj mirno svoje polje obdelujejo in pobožne pesmi pojó. Njih duše so k Bogu pripeljane, oni pa že tukej veliko srečnejši živijo. Kjer so še nedavno človeško meso žerli, tam vživlja nekterih 1000 pobožnih kristijanov pri božji mizi živo telo in kri Jezusa Kristusa. Tudi v stari Aziji, kjer je keršanska vera napred cvetela, in so jo Mohamedanski Turki zaterli, zbirajo pridni pastirji razkropljene ovčice. Pa tudi solnčne vročine se ne vstraši serčnost keršanskih duhovnikov, ko velja eno dušo Bogu pridobiti. V kraje, kamor še ni stopila noga belega človeka, kjer solnce z vso močjo v gol žareč pesek pripeka, kjer noč in dan, dni in mesece ni viditi oblaka na jasnem nebesu, kjer ne hladi poblewni dežek suhega peska, skoz nezmerne puščave, čez silne in nevarne reke in vode, v take kraje se podajo keršanski misijonarji, duše iskat in jim pot v nebesa kazat. Tudi slovenskih duhovnikov iz Krajskega, Koroškega, in Štajerskega je že nekaj

šlo v te neznane kraje, po besedah Jezusovih: „Pojdite in učite vse narode . . .

Vidite, ljubi verni poslušavci! ti možje se poganjajo za čast presvete Trojice. S tim, da se prava vera oznanuje, in se učijo ljudi Boga spoznati, godi se presv. Trojici nar. viša čast.

Vem, da ste sedaj tudi vi željni vedeti, kako bi zamogli presveto Trojico v djanju častiti in k njej časti tudi pripomagati? V druge kraje iti in vero nevernikom oznanovati, tega ne more vsak storiti. Pa vendar jim zamorete tudi vi pomagati, kako in s čem hočem vam zdaj povedati. Čujte, milijonov ljudi na svetu čaka na sveti kerst. Kerstna voda je že pripravljena, mašniki so pripravljeni jih kerstiti, le nekaj še manjka — kerstnih botrov, zatorej pridem vas za botre prosit in vabit. Kristijani, ali mi bote to prošnje odrekli? Kako bi vam bilo pri sercu, ko bi novorojenemu detetu botrov naprositi ne mogli? Oh ljube duše, hitite in pristopite, da veliko starih in mladih brez sv. kersta ne pomerje, dosti odraščениh krivovernim zapeljivim pastirjem v roke ne pride. Vi jim lahko pomagate, da pridejo v božje kraljestvo. Kaj pa imate storiti? Le eno majhno opravilo, katero pa pred Bogom veliko prizamore, — in to je pobožna molitev.

Kedar zjutraj in zvečer ali pri sveti maši, za to in uno požebrate, ne pozabite, vsaj en očenaš in češčenasimarijo požebrati tudi za razsvitljenje nevernih in krivovernih bratov. Prepričani smemo biti, da bode naša molitev veliko zamogla pred Bogom. Ni davno, kar so katoličani na Nemškem jeli moliti za povernenje krivovernih Angležev v katoljško cerkev, in glejte že vidimo koliko moč da molitev ima. Ne preteče nedelje ne praznika, da bi se ne povernili kateri v katoljško cerkev. Zatoraj prosite tudi ve ljube keršanske duše! vsaki dan, prosite tudi sosebno za razsvitljenje krivovernih starovercev!

Pa še nekaj je, s čem zamoremo katoliškim misijonarjem pomagati; ako tisti, ki zamorejo, kak božji dar za misijone podelijo. Mala stvar je drobna bučelica, pa več bučelic nanese veliko kepo voska za sveče, ki v cerkvi v božjo čast gorijo. Še slabejša stvar je mala mravljica, pa njih več nanese cele kope zlahtnega kadila, katero se s svojim zlahtnim duhom pri božji službi kviško vali. Tako zamorete tudi vi bratje in sestre po malem nanositi lepo milošno, po kateri se božje kraljestvo po svetu širi in nezna-bogom v nebesa pomaga. Tako je usmiljeni Jezus od milošne živel in je svojo cerkev na usmiljenje vernih dobrotnikov postavil in svojim apostelnjom djal: „Na pot ne jemljite ne srebra ne zlata

ne denarjev v svojih mošnjah, ne torbe, ne dveh sukenj. Kdor vas sprejme, mene sprejme". Kdor tedaj zamore; in mu je za razširjanje sv. kat. cerkve mar, bode radovoljno svoj dar položil na oltar ljubezni, in si bode veselje vžil, da je s tem majhnim darom katerim dušam v nebesa pomagal. To se pa nar lažej zgodi po bratovščinah, katerih nektare so vam že znane. Od neke francoske kraljice se pripoveduje, da je imela veliko dopadenje na dragih in lepih rečeh, zraven pa veliko ljubezen do ubogih. Ko se jej je kaj dopadlo, da bi si kupila, odložila je kupljenje vselej na drugo jutro; ko je pa zjutraj siromake ugledala, so se jej v serce usmilili in ves na lepoto namenjeni denar je med siromake razdelila. Iz te prigodbe si marsikteri more kaj učiti. Ko bi se njemu hotla kaka reč dopasti, ki mu ni potrebna, naj jo kupiti odloži za drugi čas, in naj pomisli, koliko dobrega morebiti s tem majhnim darilom more storiti; naj le en majhen del ubogajme deli in za razširjenje kat. cerkve daruje. Hvalo veliko srečnih duš bo v večnosti imel, zraven pa še more reči, da je kaj pripomogel, da se presveta Trojica po svetu časti in moli.

S k l e p.

Izročim in priporočim sedaj vaši pobožni molitvi sto in sto misijonarjev, kateri za čast presv. Trojice pridno in neutrudljivo delajo v Gospodovem vinogradu. Molite za nje, da bi Bog njih težko delo tudi požegnal in da bi se veliko duš za nebeško kraljestvo pridobilo. Izročim vaši molitvi in pomoči neverne duše; molite zanje, da bi skorej dosegle gnado sv. kersta v imenu trojedinega Boga. Priporočim vaši molitvi vse krivoverce; prosite, da bi Bog odvezal slepoto spred njih oči, da bi spoznali in z nami prepevali čast presv. Trojici: Čast bodi Bogu Očetu, Sinu in sv. Duhu. Tako bote k časti sv. Trojice pripomogli. Klečé najte nas moliti, naj se povernejo in spokorijo neverniki in krivoverniki, da bojo z nami bratje v Kristusu in dediči nebeškega kraljestva! — Amen.

Homilija za 2. pobinkošno nedeljo.

(Gov. A. Č. na Goriškem).

„Neki človek je napravil veliko večerjo in jih je veliko povabil“. (Luk. 14, 16.)

V v o d.

Prilika današnjega sv. evangelja je prav lepa, podučljiva in lahko umljiva. Njen pomen je ta le: gostilničar ali hišni gospodar, ki je večerjo napravil in nas vabi, je sam Jezus. Obed pa, h kateremu vabi, so nebesa, večno zveličanje. Hlapci, ktere razpošilja, naj povabljeni pokličejo ter njim rečejo, da pridejo, ker je vse pripravljeno, bili so v prvič sv. aposteljni, za njimi pa in mesto njih so dušni pastirji, škofi in mašniki sv. cerkve; povabljeni pa so kristjani. Gosti, kateri se izgovarjajo, da ne morejo priti, so tisti, kateri preveč ljubijo posvetno in za dušo nič ali premalo skerbé, in zavoljo velike pohlepnosti po časnih dobrotah, nebesa zanemarjajo in zamudijo. Vbogi, slabotni, slepi in kruljevi pa so tisti, ktere svet zaničuje, ter za ničvredne smeti ima; ker so pobožni, ker z vsemi poterpé, so radi vsem podložni, ker posvetno čast in posvetne dobrote malo obrahtajo, ravno zato so pa leti od sveta zaničevani vredni priti v nebeško kraljestvo. Po takem pomenu evangeljske prilike je tedaj njen kratek zapopadek ta le: Veliko kristjanov obrahtajo časne dobrote višej kakor nebeško veselje, zato v nebesa ne pridejo, veliko njih pa nebesa bolj ljubijo, raji imajo kakor posvetno, in zato tudi dosežejo večno zveličanje. Na strani kterih stojimo, h kterim nas naša vest šteje, ali k prvim posvetnim ljudem, ki nebes nočejo, ali k zadnjim, dobrim in pobožnim, kateri na nebesa se spominjaje vse posvetno za blato imajo? — O zakaj nismo vsi v številu teh od grešnega sveta zaničevanih, pred Bogom pa veliko vrednih kristjanov! — Zatoraj močno želim, da bi premišljevanje prilike današnjega sv. evangelja v srcih naših s pomočjo sv. Duha živo spoznanje velike sreče obudilo, da smo v nebesa povabljeni, pa tudi

veliko gorečnost in veliko veselje v nas vnelo, Bogu na tem svetu zvesto služiti, da bomo vredni nekdaaj tudi priti na nebeško ženitnino, v presrečno prebivališče svetnikov, kamor nas vse večni Gospod Bog vabi in kliče. Preden pa začnem, poterpite.

Razlaga.

1. Nebeško kraljestvo ali nebeško veselje se večerji ali obedu prilikuje. Svoje prijatelje pa na dobro večerjo povabiti, k temu ni noben prisiljen. To stoji v dobri, v prosti volji vsakega gospodarja. Če povabi in pogosti je prav, če ne, noben mu ne more v zamero šteti. Ker je tedaj to tako, kaj bomo mi rekli k temu, da nas Bog vabi v nebeško veselje? kaj bomo mi od tega danes rekli? — Mi se bomo danes k Bogu obrnili ter mu hvaležno spoznali in rekli: Da si nam ti Gospod nebesa pripravil, da nas v svoje prelepe nebesa vabiš in kličeš, oh tega nismo mi zaslužili! — Tega nisi bil nam storiti dolžen! — To je le tvoja ljubezen da! tvoja dobrota nam je to storila. Dobrotljivost božja je, ljubi kristijani, ktera naj manjšo živalico k življenju obudi, da se božjih dobrot veseli! — Ljubezen je serce božje ganila, da nas je njegova nevidna roka v maternem telesu stvarila in k življenju obudila! — Pa dasiravno tajiti ne moremo, da nam je božja ljubezen že na tem svetu veliko dobrot, veliko veselja pripravila in uživati dala, dasiravno moramo hvaležno spoznati, da že na tem svetu smo več dobrot od Boga sprejeli, ko las na glavi imamo, — vendar odgovorite kristjani, kaj je naj srečnejše, naj veselše življenje na tem svetu proti večnemu življenju, proti veselju, ktero nam je Bog v nebesih pripravil? — Ne! nobeno oko ni še take lepote vidilo, človeško uho ti nisi slišalo, serce človeško ti nisi še občutilo, jezik človeški ti ne moreš zgovoriti prevelike sreče neizrekljivega veselja in dobrot neprecenljivih, ktere še v nebesih na te kristjan čakajo. — Oh tje gori tedaj povzdigni dans svoje serce, po nebesih naj hrepeni tvoja duša, naj se ti zemlja s njenimi dobrotami merzi, zahvali dans trojedinega dobrotljivega Boga in Jezusa Kristusa, ki te je iz zgolj ljubezni k takej večnej večerji, k takemu večnemu veselju brez tvojega zaslužnja poklical in te še kliče! — Zakaj „zveličanje pride od gospoda“. Psalm 36, 39.

2. Ker se nebesa kosilu ali veseli pojedini prilikujejo, torej kaj še iz tega sledi? — Iz tega sledi, da ne bo vsak v nebesa

prišel, že zavoljo tega, ker je poklican, ker je kristjan. — O ne! Le tisti pridejo v nebesa, kateri božje poklicanje vbogajo, tisti, kateri se tudi tako ravnaajo, da nebes vredni postanejo. Kakor k gostiji noben gospodar tudi naj bolj radodarni in dobrotljivi ne sili nobenega, ampak če kdo prav noče na kosilo priti, ga v miru pusti, naj že stori kakor se mu ljubi, — ravno tako tudi Bog nebesa in večno veselje nobenemu prisiliti noče. On vsakemu ponuja nebesa rekoč: Poglej lepe nebesa, za te so tudi vstvarjene, ako le hočeš, tvoje so. Jez te bom v nebesa srečno pripeljal. Če jih pa nočeš, sam nesrečen biti hočeš. Pred človekom stoji življenje in smert: dobro in hudo, kar bo hotel, bode se mu dalo. Sir. 15, 18. Tudi Jezus Kristus ravno to uči, ker je drugo priliko izustil, v kateri je rekel, da so scer veliko njih povabljeni bili na ženitnino, toda tisti gost, kateri ni prišel na ženitnino v ženitvanskem oblačilu, to je v lepem oblačilu milosti božje, okinčanem z zlatom in srebrom in z drazimi biseri dobrih del in zasluženja, ni smel pri ženitnini biti, marveč je bil pahnjen v zunanje večne teme. — Ne zanašaj se tedaj, da že zato, ker si povabljen, ker si kristjan, da prideš v nebesa; zakaj Bog hotel da bi res ne bilo, veliko kristjanov je v peklu. Nekteri so si še več prizadjali, kakor ti, in vendar niso v nebesa prišli, ker so se utrudili pred časom, ter se vernili s poti čednosti na pot pogubljenja, manj so grešili kakor ti in v peklu so. Ne zanašaj se, da z eno kakoršno koli spovedjo na smertni postelji se ti bodo že nebesa odperle; zakaj resnična pokora je težavni kerst, nas uči sv. cerkev, posebno pokora bolnikov je večidel bolna.

Zdaj pomisli tedaj, kaj bi bilo s teboj, ko bi leta tvoja prekasna pokora ne bila resnična? kaj bi bilo s teboj, ko bi ti pred sodni stol Kristusov brez oblačila gnade Božje postavljen bil? — Re-vež, kaj bi bilo s teboj? — Hlapci gospodovi bi te popadli, bi te zvezali in vergli v večni ogenj in temno ječo, iz ktere ni več rešenja. „Zatoraj, bratje! več si prizadevajte, da z dobrimi deli si vaš poklic in vaše izvoljenje zagotovite“, opominja sv. Peter II. 1, 10. V nebesih so vsi čisti in sveti, vsi brez madeža vsakega greha, zakaj nič nečistega v nebesa ne pride. Noben ne bo prisiljen v nebesa priti, le kdor sam hoče, to je kdor sveto in čisto živi, pride v nebesa; pa vendar v naši volji je v nebeško veselje z božjo pomočjo noter iti skoz ozke duri. Jarm gospodov je sladek, zapovedi njegove niso težke, nam sveto pismo na več krajih veli. Neskončno veselje, prelepa krona, večno plačilo nas čaka v nebesih. In le dvojno je, da! le eno je potrebno, ena sama reč se od nas tirja namreč „ljubezen“. In scer ljubezen do Boga in do bližnjega, — In ali je to tako težko? — Poglej samo terdna volja ti je potrebna in s pomočjo gnade božje, ktera nam nikoli

ne manjka, ljubezen imaš. Nebesa so tvoje za pravo, keršansko ljubezen.

3. K večerji večnega veselja je scer Bog vse povabil, zakaj pisano stoji: „Bog hoče, da bi se vsi ljudje zveličali“, vendar na drugi strani reče sam Jezus večna resnica: „Veliko jih je poklicanih ali malo jih je izvoljenih“. Od kod pa to pride, kristjani moji, kdo je tega kriv? — Ljudje sami so si krivi. Oni sami dirjajo za grehi v večno pogubljenje, oni željno lovijo z rokami po pregrehab, po sladkem strupu, ki njih duše mori. — Ni še sila davno, kar se je bralo v nekem pobožnem cerkvenem časopisu nekega hudobneža sledeči konec. Bil je nek človek strah in groza bližnim in daljnim soseskam zavoljo tatvine in ropanja. Vse se ga je balo, ko je zopet iz ječe prišel protivši, da bo revnim kmetom stanovanje v prah in pepel spremenil. Vse se ga je balo, le pekel se ga je veselil. Splošna misel je tudi bila, da je hudodelnik na poti svojo lastno ženo vinjeno vbil. „Prelita kri, v nebesa za maščevanje vpije“, sv. pismo veli: Bog dolgo čaka, pa njegova pravična roka gotovo zadene. Leta hudobnež zbolí. Po dolgem nagovarjanji vendar pusti duhovnika pred se priti, ki ga spovejo in previdijo s sv. popotnico. Blagor grešniku, ki se o pravem času spokori, in se zgrevan z desnim razbojnikom k milemu Jezusu oberne rekoč: O Jezus, usmili se mene revnega grešnika. Ali strah in groza! kaj se zgodi! — Komaj so spovednik iz hiše bolnikove odšli, že on grozovitno kletev izbruhne zoper duhovna in in sam reče: „Kako moreš ti vprašati, ali sem jez svojo babo vbil!“ Pomisli tukaj o človek, kakoršno življenje, taka tudi smert. Neka pričujoča pobožna duša ga veliko prosi, naj vendar svoje grehe spozna, objoka in naj se za večnost pripravlja. In glej! pol četertinke ure pred smertjo bolnik zgovori: „Jez sem grešil“ — in zdihne potem svojo dušo v roke ojstrega sodnika. Zgodn. Dan. 1857. Bog daj, da bi leto njegovo kesno spoznanje pred Bogom milostljivo bilo sprejeto, kakor zgrevano spoznanje spokorjenega razbojnika na desni strani križanega Zveličarja. Pa dvomiti je! — O koliko je takih, kateri komaj ob svoji smerti spoznajo, da so celo svoje življenje po široki česti hodili, ki v pogubljenje pelje. Pa vidijo takrat v njih naj večjo grozo, da jim je zdaj prekesno to spoznanje, pa vidijo, da jim je pretežko, da nemogoče vse storjeno hudo popraviti; vidijo strašno goro pregreh za seboj, vidijo ojstrega sodnika, ki z levico na koščeno smert in na temni grob, z desnico pa na peklensko brezdnó kaže. Groza in obup jih sprehajata, zmiraj bližej in bližej prihaja njim strahovitna večnost, dokler se pogube v temi peklenske ognjene ječe. In vendar ga ni skorej človeka, ki bi vse to premislil, in vendar nič ne zmordri terdovratnih grešnikov; večidel naprej gredó po

širokej cesti pogube, dokler smert njih grehom silama mejo postavi. — Le idite tedaj o grešniki, naserkajte se grešnega veselja, napolnite telo in dušo z greh. Idite, godite, plešite, pijančujte, goljufujte, zapeljujte — toda strašen smertni strah vam ne odide, jokanje pogubljenih vam bo nekđaj strašno na vaše terdovratne ušesa donelo ter z večno grozo vas napolnilo. Morebiti ura ni daleč, ko bo vam božji sodnik zagromil rekoč: „Daj rajtengo od tvojih neštevilnih pregreh in krivic“. O povejte kako vam bo takrat pri sercu? — Iskali bote takrat pomoči, pa je ne bo, ozirali se bote po prijatelju, pa vsi so vas zapustili! — Strah in obup bota takrat vaše serce stiskala. O zmodrimo se enkrat kristijani moji, in če smo do zdaj med tistimi se znašli, ki po široki cesti pregreh hodijo in v pekel padajo, oh dans že, pa ne dans! zdaj vernimo se na pot zveličanja, dokler imamo še čas božje milosti, zakaj prihodnja ura nam že morebiti z božjo pravico žuga.

4. Če mŕ izgovarjanje nevrednih gostoy v današnjem sv. evangelju nekoliko bolj na tanko prevdarimo, bomo spoznali, da njih izgovori so bili prazni, in niso nič veljali. O vi nevredni gosti, vi nespametni ljudje, potem ko ste si blago nakupili, potem ko ste si svoje reči zagotovili, kaj vas je še zaderževalo, da niste storili po volji dobrega gospodarja. Le za en dan, da, le za pol dneva odložite ogledovanje nakupljenih reči in druge opravila in pojte zdaj na veselo večerjo. Saj vidite, da vam ne bo nobena škoda, nič vam ne odide. Pa ne! — tudi tega nočejo. In s tem prav hudo razžalijo dobrega gospodarja; s takimi praznimi izgovori so svoje zaničevanje razodeli, in očitvidno dokazali, da nič jim ni mar za prijaznost, za ljubezen in dobrotljivost dobrega gospodarja. — Poglejte tukaj, vi drugi, ktere je Bog z dobrotami tega sveta in z bogatijami obilno oblagodaril, pogledjte v tej priliki svojo podobo, na vas je Kristus mislil, ko je to priliko izgovoril. Če vi drugi klicu večnega gospodarja na nebeško veselje ne vbogate, to je, če se ne zveličate, ker se zdaj s posvetnimi opravili zgovarjate, vaši zgovori so čisto prazni, nič ne veljajo, in Boga silno žalijo. — Ali mar ne veste še, zakaj vam je Bog bogatije in dobrote posvetne podelil? Ali ne veste, da bogatije vam morajo biti pripomoček, da si pridobite večno zveličanje? — Ali ne veste, kaj vam ljubi Jezus ukazuje: „Jaz vam povem, reče On, delajte si prijatlov s krivičnim mamonom (kar so bogatije), da vas vzamejo v večne stanovanlišča“. Naši naj boljši prijatli pa so naše dobre dela. Če tedaj vi bogatini s svojim premoženjem niste podpora, niste očetje ubozih, če ti, ki si premožen, si neusmiljen do revnega bližnjega in ga še clo odiraš in slepariš, — če se zgovarjaš, da misel na tvoje pravde, skerbi za to in uno opravilo, ti ne pripušča pobožno moliti, pridige in službo božjo obiskovati,

da te motijo, da Boga ne moreš služiti, — kaj bo veljal ta tvoj izgovor? — Nič ne bo veljal pred pravičnim Bogom, ker ti bi moral za te dobrote božje, katere uživaš, še bolj hvaležno Bogu služiti, kakor drugi. Na mesto tega pa ti Boga na stran devaš, svetu samemu živiš, ter se v posvetne in grešne misli ves vtapljaš. Povej, kaj bo veljal tvoj izgovor? Nič ne bo veljal tvoj izgovor! Kakor ti zdaj Boga zapustiš zavoljo posvetnih in grešnih dobrot in veselja, tako bo nekdaj tudi tebe vse posvetno zapustilo. Zgubil boš časno, pa boš zgubil tudi večno, veliko boš obžaloval nekdaj svojo sedanjo nespamet. Potem, ko se bo morebiti kmali, saj ne veš kdaj, tvoje sedanjo grešno življenje h koncu približalo, godilo se ti bo, kakor tistemu bogatinu, katerega je vidil in slišal Korneli a Lapide, kako je v zadnih zdihljejih vse domače skličal in prosil, da bi ga smerti oteli rekoč: Draga žena! ljubi otroci! pomagajte mi v tej strašnej uri, saj sem noč in dan za vas se trudil. Oh, mu jokaje vsi odgovoré, kaj zamoremo mi zdaj za vas storiti? — kaj premoremo zoper neozdravljivo bolezen? — Da, Bog daj, da bi vas rešiti zamogli! Pa mi tega ne moremo: Oh zoper smert ljubi oče saj veste, da ni zdravila! — Tedaj moram umreti, vpije bolnik! Oh kako nečimurn in neumen je ves trud! — Zate žena moja, za vas otroci moji, sem v potu svojega obraza delal, sem se trudil, za vas sem svoje moči, življenje in zdravje dal, morebiti še telo in dušo pogubil, in za vse to, mi je to plačilo? — V smertni težavi vas na pomoč kličem in mi pomagati ne morete! O koliko boljši bi bilo pač zdaj za me, ako bi bil mojemu Zveličarju in njegovi ljubeznjivi materi Mariji služil; — ako bi si bil v nebesih prijetlov iskal, gotovo bi mi v tej strašni stiski na pomoč prišli! O kako vse drugači bi hotel živeti, ako bi le še ozdravel! — Toda to kesanje je bilo zastonj, obljuba je bila prepozna. Smert je bogatega posvetnjaka zgrabila, ga je odtergala vsemu, na kar je bilo njegovo serce navezano, ter ga je pred sodnji stol božji postavila. — Kristjani, ali bi radi, da bi nekdaj tudi vam se tako godilo, kakor temu posvetnjaku? — Težko.

In vam drugim kaj hočem reči, vam, ki se vojskujete na tem svetu z revščino, s pomanjkanjem, in z boleznijo in vam, ki ste preganjani in zaničevani. Kaj hočem reči vam, ki ste zavoljo vašega revnega stanu ljubljenci božji, kaj hočem reči vam, katere Jezus Kristus sam ljubeznjivo k sebi kliče, ker ste revni in s težavami obloženi, kaj hočem reči vam, katere Jezus Kristus sam srečne in zveličane imenuje: „Blagor vbogim. blagor jim, kateri terpijo, blagor jim, kateri žalujejo“; — kaj hočem reči vam, katere Bog hoče z ognjem terpljenja očistiti, in rekel bi, prisiliti, da bi v nebesa prišli, vam — katere je Bog postavil na kraljevo pot terpljenja, po kateri je sam Jezus hodil; kaj hočem reči vam,

kterih revščino in terpljenje je toliko svetnikov in sama Marija Devica tudi okusila, da bi ložej v nebesa prišli; kaj hočem reči vam revnim, ubogim in bolehnim, katerim Bog pošilja revščino, uboštvo in preganjanje, in tako od veliko pregreh po očetovsko obvaruje? Kaj bo veljal vaš izgovor na sodni dan, ako vi bogate, premožne in srečne na časnem premoženju in pozemeljskih dobrotah zavidujete, če ste jim nevošljivi, če jih preneglo in neusmiljeno sodite, če se zmiraj nad svojo revščino in nad dobrotljivim Bogom hudujete, renčate in kolnete, če bližnjega na časti in premoženju radi poškodujete, če se v gerdi nečistih grehah valjate; kaj bo veljal vaš izgovor, če se bote pred Bogom z uboštvo izgovarjali? Kaj bo veljal? — Z čistoma nič, popred omenjenega posvetnega bogatina smert bi tudi vaša smert bila. Da, kaj rečem! — dvojno-krat bolj nesrečne kakor on bi se vi šteli in bi zadužili sami nad seboj takole jokati in tarnjati morali: O kako sem jes v svojem življenju nespameten bil; — Bog me je hotel po sili zveličati in jes po sili sem se pogubiti hotel, in sem se Bogu ustavljal. Jezus sam kralj časti, on sam je hotel ubožec in zaničevan biti, po terpljenju je prišel v nebesa. O kako lahko bi se bil tudi jes vdeležil njegovega neskončnega zasluženja, kako lahko bi bil tedaj tudi jes v nebeško čast prišel, pa nisem hotel. Marija Devica in svetniki božji so hotli terpeti, in za celo večnost na zaslugah obogateti in jes — ubogi sem prišel na ta svet, v uboštvo in revščini sem živel, in zdaj, o dvojната nesreča! zdaj tudi nag in ubog iz tega sveta grem brez vinarja ktereга koli zasluženja! O jes nesrečen, kako lahko bi se bil zveličal, kako lahko bi bil obogatel za celo večnost! — pa nisem hotel! — Tako bi nekda tudi vi drugi nepoterpežljivi, ubogi in terpeči tega sveta zastonj tarnjali, ako zdaj v svojem življenju z uboštvo se izgovarjate pred Bogom, da na večno večerjo nočete.

S k l e p.

Bog nas vse v nebesa kliče in vabi, nebesa so nam odperle, vsem je pripravljeno veselje, ktereга dopovedati noben ne more. Lahko se zveličamo, ako le hočemo z obilno pomočjo in gnado božjo pridno delati. Če pa se pogubimo, ako v nebesa ne pridemo, bomo sami svoje nesreče krivi. Od tebe pride poguba tvoja, Izrael. Ozea 13, 9. Bog pa ostane vekomaj Bog, on nobene škode ne bo terpel. On ostane zmiraj, kar je od vekomaj bil, namreč: neizmerni, neskončno srečni, zveličani, vsegamogočni Bog, popolna lepota in dobrot. Če se tudi mi pogubimo, on na svoji časti in neskončnem zveličanju z čistoma nič ne bo zgubil. Vekomaj mu bodo pokorne in ga slavile vse vidne in nevidne stvari, vekomaj

ga bo častila in hvalila v prelepih nebesih Marija presveta Devica, vsi svetniki božji, vsi angelji in nadangelji v lepo vbrani godbi in v sladkem petju mu bodo vekomaj čast in slavo prepevali, in njegovega presvetega obličja se veselili. Mi pa, če se pogubimo, bomo ta čas vekomaj brez nehanja z zobmi škripali, se jokali, tarnjali in preklinjali. Vekomaj bomo ta čas strašno terpeli in goreli brez upanja, da pride rešenje. Milostljivi Bog odverni, odverni od nas vseh, to naj hujšo nesrečo! Amen.

Pridiga za 3. pobinkošno nedeljo.

(Kako moramo skrbeti za dušni blagor bližnjega? gov. — f. —)

„Veselite se z menoj, ker sem našel svojo zgubljeno ovco!“ (Luk. 15, 6.)

V v o d.

Pri vsem, kar je Jezus učil in kar je delal, imel je vedno le zveličanje ljudi pred očmi. Neprenehoma se je trudil, da z nauki in čudeži vodi jih na pot resnice in čednosti, ter jih vredne stori milosti odrešenja. Po vsi pravici je smel reči sam od sebe: „Sin človekov je prišel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega“. To resnico nam lepo potrjuje spet današnje sv. evangelije in njegove dve priliki, prilika od zgubljene ovce in od zgubljenega denarja. —

S tim pa, da je tolikanj skerbni bil za zveličanje ljudi, Kristus tudi nam daje lep zgled, da moramo skerbni biti za zveličanje bližnjega. Ta dolžnost sicer nas duhovne zadeva pred vsemi drugimi, in gorje nam, če jo v nemar puščamo! Ojster odgovor bi morali nekdamaj dajati, dajati od sleherne duše, ktera bi se pogubila po našem zadolženju. Toda, ljubi moji! dobro me zastopite, da dolžnost, skrbeti za dušni blagor bližnjega, sloni tudi na vaših ramah. „Bog nas na sodnji dan ne bo vpraševal le po tem, kar smo storili sami za se, ampak tudi po tem, kar smo storili za svojega bližnjega“, pravi sv. Krizostom.

Tedaj ne bo odveč, da govorim danes od skerbi za dušni blagor bližnjega, ter vam odgovorim na to le vprašanje: Kako moramo skrbeti za dušni blagor bližnjega?

Ta reč je preimenitna, ker zadeva vaše in vašega bližnjega zveličanje. Nadjam se, da si bote moje besede k sercu vzeli, in se po njih ravnali!

Razlaga.

Skerbeti za dušni blagor bližnjega smo zavezani vsi od kraja. Ene veže v to že njih stan, kakor postavim starše, gospodarje in druge predpostavljene. Druge naganja v to pravica; tiste namreč, ki so druge pohujševali ali v greh zapeljevali, in so tedaj dolžni, popravljati pohujšanje in zapeljevanje. Vsem od kraja pa veleva to keršanska ljubezen, ktera nam naroča, bližnjemu skazovati duhovne in telesne dela usmiljenja.

Kako da morajo starši, gospodarji in viši posebej keršansko izrepati svoje podložne, danes vam ne bom razkladal. Razlagal vam bom le, kako da mora za dušni blagor bližnjega skrbeti vsakdo brez razločka, naj si že bo ali predpostavljenec ali pa podložnik. V to imamo sešodno tri pripomočke: besedo, zgled, molitev.

(Dalje prihodnjič.)

Prošnja zastran družbe sv. Mohora.

Družbin odbor prosi, da bi blagovolili dosmertni družniki „Vodila novega opravnega reda“, ako so jim po volji, podpisana vsaj do konca tekočega mesca nazaj poslati, da se njih imena v Koledarčku natisnejo. Komur izmed dosmertnih družnikov (tudi letošnjih) pa poslana „Vodila“ niso v roko prišla, naj nam blagovoljno naznani, ali priterdi po „Prijatelju“ in po „Glasniku“ razglašenim „Vodilom“ opravnega reda ali ne.

V Celovcu 12. maja. 1868.

Družbin odbor.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Čč. gg. so izvoljeni za fajmoštre: Kahn Juri v Zagričah, Lakner Jož. v št. Petru pri Taggenbrunn, Plesučnik Jan. v št. Jurju ob jezeru, Kasl Jož. v Svinici, Božič Val. v Pokerčah, Ertler Peter v Maletinah, Oberjörg Mih. v Moravčah; — čč. gg. fajmoštra: Potočnik Ludovik v Šmartnem pri Silberbergu in Leskovšek Jan. v Theiseneku sta fare med seboj menjala. Za provizorje grejo čč. gg. Hobl Ant., ki se je svoji fari prostovoljno odpovedal, v Kernski grad, Kramer Karl v Zaberdice, Volkert Jož. v Ljubno, Cepic Franc v Svinec, in Schneider Franc v Brežje. Čč. gg. kaplani so prestavljeni: Zelnik Luka v Žabnice, Incko Šimen na Peravo. Č. g. fajm. Berdnik Šim. v Kernskem gradu je penzioniran, č. g. Globočnik Jan. se poda v začasni pokoj, in provizor v Jesanah č. g. Schöpf Ign. se je vernil v svojo domačo Briksensko škofijo. — Umerl je prečast. gosp. stolni korar A. Raspotnik. R. I. P.

Goriška nadškofija. Č. g. Doliak Štefan, dekan devinski, je postal častni ključar sv. Očeta, sma nositi naslov „monsignore“ in obleko, višnjeve boje. Prestavljeni so čč. gg. Čuk Avg. od sv. Tomaža v Sovodnje za vikarja, in potlej k sv. Križu za administrat., Jan. Velikonja s Sv. gore v Savodnje za vikarja, Angel Trevisan iz Kravlja k sv. Lorencu pri Mošah; Fr. Persič, vojaški kaplan v pokoju, v Lokve; gg. Pavlin Perini in Nikol. Nojella, oba iz videmske nadškofije, sta prestopila od tam, prvi za kaplana v Verso, drugi za kaplana v Vila-Vicentio. — Izpraznjeni ste tati: Sv. Križ pri Ajdovšini in Bihenberg.

Lavantinska škofija. Prestavljeni so čč. gg. Čuček Jož, korvikar, je postal fajm. v Jarenini; Jož. Soler, farni vikar v Celji, kurat pri sv. Venceslavu; Fr. Ogradi za vikarja v Celji. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Šim. Gaber k sv. Martinu pri Slovengr.; And. Urek v Sladko goro; Juri Šabot v Hajdino; And. Šparovec k sv. Petru pri Mariboru; Jož. Kukovec k Mali nedelji; Jan. Ramor v Cirkovico; Mat. Fideršek v Marenberg; Jan. Jakopina k sv. Janžu pri Dravbr.; Vinc. Kolar v Tinje; Fr. Arnuš k sv. Janžu na Drav. polji; Juri Čurin k sv. Križu pri Ljutom.; Jan. Hajšek k sv. Kuni-gundi na Poh.; Šim. Rak na Planino; Jož. Zadravec v Kalobje; Jan. Simonič k sv. Lovrencu v Pušcavi; And. Vodeb k sv. Vidu pri Ponikvi; Mih. Vavpotič v Luče; Juri Klančnik k sv. Jurju na Taborji; Fr. Smerečnik v Slivnico; Rajm. Repotočnik v Sromlje; Fil. Vihark vsem Svetim; Fr. Svarec v Šent Jurje v Slov. gor.; Ant. Pučko k sv. Iluu v Sl. gor.; Jak. Terstenjak tudi tje za pomočnika. Umerla sta gg. Fr. Zimmerman v pokoju, in Gašp. Kamnatnik, kapl. pri sv. Kuneg. na Pohorji. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Prestavljeni so čč. gg. Parapat iz Semiča v Podbrežje; Jan. Tomazin od mestne fare št. Jakopa v Semč; dr. Juri Sterbeneč od št. Petra v Ljubljani k sv. Jakopu; Jan. Kramar z Gorij k sv. Petru v Ljubljano; Fr. Cirar s Kranjske gore v Gorije. Gosp. Jož. Bononi, fajm. v gornj. Tuhinu, dobi faro Radoliško, in gor. Tuhin je razpisan 21. t. m. — G. Mart. Korošič, administr. lokalije Kopanjske, gre za administr. v Banjaloko. — Umerli so čč. gg. Jelovšek Fr., kanonik v Novem mestu; O. Inoc. Gnidovec, frančiškan in gimn. profesor v Nov. mestu in Peterle Jož, lokalist v št. Ožbaldu. R. I. P.

Terziška škofija. Prestavljeni so nasledni duhovni: Č. g. Ant. Šajdela, bivši duh. pomoč. v Giminu, v Sterno za duhov. pomočnika in šolsk. učitelja; č. g. Fr. Svetličič iz Sterne v Račice za administratorja; č. g. Ant. Spanio, bivši duh. pomoč. v Otoku, v Strunian za kaplana. — Umerli so nasledni: č. g. Martin Pašič, farman v Opčini; visoko čast. in mnogo zasluženi stolni dekan gosp. Peter Aleš v Terstu; č. g. Juri Macarol, bivši duhovnik v pokoju v Terstu. R. I. P.

Družba sv. Mohora. Dalje so do 13. maja plačali za leto 1868: Fara Studenice, Planina, Dragatuš, Hoterdišica, Črniče, Šempas, Loka, Dutovlje, Povir, Storje, Šent-Ilj na Štaj., Koprivnica, Marib. dijaki, Rzece, Stariterg pri Ložu, Preserje, Sežana, Dornberg, Teržič, Kovor, Tersat, Dobropolje, Bloke, Kočevje; — dek. Šmarje na Štaj., Cerkovce, Trajberg, Gorica, Kranj, Terst in Skedenj, Rogatec, Videm, Poreče, Devin, Cerknica, Pliberk, Celje, celovs. seminišče, gg. goriski bogoslovci, Kastav.

Odgovorni izdaj. in vred. Andr. Einspieler. — Natisnil J. & F. Leon v Celovcu.